

Vorbereitung 29.4: Brandoffer

SCHRIFTGEDEELTE

Ezra 3

THEMA

Brandoffer

EXEGESE

Brandoffer

Brandoffers waren offers waarbij het gehele dier verbrand werd (op de huid die de priester kreeg na). De offers werden in principe samen met een spijs- en een drankoffer gebracht. Letterlijk betekent het Hebreeuwse woord voor brandoffer 'wat men (in rook) doet opstijgen'. In tegenstelling tot andere offers krijgt de offeraar zelf niets van het dier dat geofferd wordt. Bij het brandoffer wordt een rund, een schaap of een geit (m) geofferd. Armen konden ook een vogel offeren. Brandoffers konden door eenieder persoonlijk gebracht worden, waarbij de offeraar zelf het dier slachtte en de priester de schoongemaakte delen van het dier op het altaar legde en het bloed rond het altaar sprenkelde. Deze bloedspreuking laat zien dat het offer iets van verzoening in zich heeft. Voordat een offeraar het dier slachtte, legde hij dan ook zijn hand op de kop van het dier: de verzoening moest de offeraar ten goede komen. Het offer dat in rook opgaat, symboliseert dat het geofferde gegeven wordt aan de "onzienlijk sfeer, aan Gods domein". Het brandoffer is een gave-offer. Dat wil zeggen: de mens geeft iets van zichzelf aan God. Niet omdat God iets van de mens nodig heeft, maar wel omdat de mens laat zien dat hij zich overgeeft aan de Heere. Naast de persoonlijke offers werd er ook tweemaal per dag een brandoffer voor het volk gebracht, voor de zonden van de nacht en de zonden van de dag. Het brandofferaltaar moest ook permanent branden. As dat van de brandoffers overbleef moest de volgende dag naast het altaar gestort worden.

Ezra 3

Vers 1 De zevende maand is de maand Tisri (september/oktober). Er zijn drie feesten, namelijk een nieuwemaansfeest op de eerste dag (Lev. 23:23-25), de Grote Verzoendag (Lev.16), gevolgd door het Loofhuttenfeest (Lev. 23:26-44).

Vers 2 Om de feesten te kunnen vieren, moet er een altaar gebouwd worden om de offers te kunnen brengen. Onder leiding van Jozua en Zerubbabel wordt begonnen met de bouw van het altaar. Dit wordt gedaan 'met zijn broeders'. Dat laat zien dat het niet alleen een project is van de leiders, maar dat de bredere lagen van de gemeenschap eraan deelnamen. Als dat altaar er is, worden de offers gebracht volgens de wetten van Mozes. Hiermee wordt aangegeven dat de vorm van de eredienst een correcte vorm van religie is.

Vers 3 Het altaar wordt gebouwd op de plek waar het stond voordat de tempel werd verwoest, op zijn oorspronkelijke plaats. Hiermee heeft Ezra 3:3 de nadruk willen leggen op de continuïteit van de plaats waar wordt geofferd. Zo ontstaat er een sterke verbinding met de tempel voor de ballingschap. De Israëlieten waren bang voor de volken rondom. Dat is een vrees die veel dieper gaat dan gewone angst. Ondanks dat, wil men tóch de HEERE dienen en bouwen ze het altaar. Waar ze precies bang voor waren, wordt niet helemaal duidelijk, maar het zou een diepgewortelde vrees voor onreinheid kunnen zijn.

Vers 4-5 De viering van het Loofhuttenfeest is tot op de dag van vandaag een groot feest in Israël. Het feest bevat twee elementen: het oogstfeest (tijdens de oogst verbleef men in hutten op het veld); het herinnerde aan de uittocht. Het feest draagt een zeer vrolijk en uitbundig karakter. In Num. 29: 12-38 en Deut. 16:13-15 wordt het feest beschreven. Elke dag moest en werd er geofferd. Op de Verzoendag doet de priester ook over het heiligdom verzoening, vanwege de onreinheden en overtredingen van de Israëlieten (Lev.16:16). Het volk wordt van zijn zonden gereinigd. Er wordt dus een nieuw begin gemaakt. Het volk is terug uit ballingschap (vs.1), waar ze vanwege hun zonden in terecht zijn gekomen. Bij Loofhuttenfeest worden ze gereinigd en het heiligdom wordt 'ontzondigd'. Men mag er een nieuw heiligdom maken; een nieuw begin.

Vers 6 Dit vers vormt een samenvatting van het daarvoor geschrevene en kaart gelijk een pijnlijk probleem aan: de fundering van de tempel is nog niet gelegd. De tijdsaanduiding laat zien dat ze vanaf dat moment op een geoorloofde wijze offerden.

Vers 7 Het bouw materiaal moet van elders komen. Dit vers heeft veel overeenkomsten met de beschrijving van de bouw van de eerste tempel (1 Kron. 22:2-4, 2 Kron. 2:7-15), met als doel om ook hier de continuïteit te benadrukken.

Vers 8-9 De bouw van de eerste tempel begon ook in de tweede maand (1 Kon. 6:1). De aanstelling van Levieten doet denken aan 1 Kron. 23:3-4, waar koning David ook Levieten aanstelt om toezicht te houden op het werk. Het gaat hier om Levieten die teruggekeerd waren uit de ballingschap. Zo wil de auteur duidelijk maken dat de bouw van de tempel in de handen was van de mensen die de ballingschap hebben overleefd. Door de levitische families bij name te noemen, wordt hun status benadrukt.

Vers 10-11 De beschrijving van het ritueel dat plaatsvindt bij het leggen van de fundering van de tempel, is terug te vinden in Num. 10:8-10. Dit moest gebeuren bij de strijd en bij de feestdagen. Zo werd het volk weer op de HEERE gewezen. Ook hier wordt de continuïteit onderstreept door de opmerking dat alles gebeurde 'naar de richtlijnen van David'. David wordt hier gezien als degene die de eredienst heeft vormgegeven.

De beurtzang die gezongen wordt bij het prijzen van de HEERE komt onder andere voor in de psalmen 100: 4-5; 106:1; 136. Het volk neemt de lofprijzing van de priester over en er ontstaat

een grote vreugde vanwege het funderen van de tempel voor de HEERE. Deze vreugde staat in contrast met de angst uit vers 3 en het verdriet van de volgende verzen.

Vers 12-13 De betekenis van deze verzen is niet helemaal duidelijk. Een goede mogelijke verklaring is dat het hier gaat om wenende ouderen¹ die de eerste tempel nog hebben meegemaakt. Salomo's tempel was een machtig bouwwerk, maar nu moet er een nieuwe tempel gebouwd worden en Israël is een arm volk. De verwachting van de ouderen is dat deze tempel nooit meer zo mooi gaat worden als hij was. Haggai 2:2-10 ondersteunt deze uitleg. In ieder geval ging het wenen gelijk op met de vreugde. Beiden waren niet te onderscheiden en daarmee wordt uitdrukking gegeven aan het tegenstrijdige nieuwe begin. Zowel klacht als vreugde wordt zo hevig geuit dat het in de verre omtrek te horen valt, zie ook in Nehemia 12:43.

Toepassing

Eredienst en tempel waren in tijd van het Oude Testament van groot belang. Het ophouden van de eredienst was een teken dat het niet goed zat tussen het volk en God. Het volk heeft weer een plek nodig om God te kunnen dienen. Het bouwen van de tempel op de oude plek, is te zien als een element van continuïteit. Men sluit dus aan bij de tradities.

Met het herstel van de tempeldienst wordt de laatste periode van de Oudtestamentische geschiedenis ingeluid. De periode eindigt met de komst van de Messias, waarnaar de offers verwijzen.

Men heeft wel opgemerkt dat het niet buiten Gods leiding ging dat de nieuwe tempel minder mooi was dan de eerste. Haggai 2:10 wijst op een veel heerlijkere tempel en Openbaring 21:22-26 laat zien dat de luister van de tempel wordt overtroffen door de tegenwoordigheid van de HEERE, de almachtige God, en het Lam.

GELOOFSLEER

HC zondag 6	Verlossing en rechtvaardiging door de Heere Jezus Christus
HC vraag 67	Het offer van Christus
NGB art. 20	Rechtvaardiging door de Heere Jezus Christus

GEBEDSPUNTEN

- Bid om vergeving van de zonden. Elke dag, ook vandaag zondigen we.
- Bid om geloof in de Heere Jezus. Alleen door Hem kan de schuld vergeven worden.
- Vraag of de kinderen iets kunnen noemen waarin ze de goedheid van de Heere zien. Dank God voor Zijn goedheid en barmhartigheid.

PSALM- EN LIEDLIJST

Psalm 40: 4	Brandofferen, nog offer voor de schuld
-------------	--

¹ Uit het Hebreeuws is niet goed op te maken of het alleen de ouderen zijn die klagen, of dat het ook om priesters, Levieten en familiehoofden gaat - waaronder dus ook jongere mensen, die de eerste tempel niet hebben gezien. In de HSV staat het woord 'namelijk' schuingedrukt, dus 'de ouderen' hoeft geen nadere precisering te zijn op het voorgaande.

Psalm 51:8 en 9 Heer', open Gij mijn lippen door Uw kracht
Psalm 100: 1 Juich aarde, juicht alom den HEER'
Psalm 126: 1 en 2 Wanneer de HEER' uit 's vijands macht
Psalm 130: 2 Zo Gij in 't recht wilt treden
Psalm 136: 1 Looft den HEER, want Hij is goed

Genade groot
Heer', Uw bloed
Jezus, leven van mijn leven
Lam Gods, dat zo onschuldig
Om onze overtredingen
Vaste Rots van mijn behoud

INTRODUCTIE OP DE VERTELLING OPTIE 1

In het Bijbelverhaal gaat het over het brandoffer. Dagelijks werden er lammeren geslacht en geofferd. Laat de kinderen een afbeelding zien van een lam dat gebonden is, bijvoorbeeld onderstaand beeld.

Stel daarbij de volgende vragen:

1. Wat zie je? (Een lam, gebonden aan de poten, heeft zich overgegeven.)
2. Welk gevoel roept het op? (Verdriet, want het moet sterven, het lam is hulpeloos en onschuldig.)
3. Waarom is dit dier gebonden, waarom moet het sterven? (Voor de zonden van de mensen, het volk.)
4. Waar is dit lam een beeld van? (Van de Heere Jezus die Zijn leven gaf voor zondaren.)

Vandaag horen we waarom het brandoffer zo belangrijk was in het Oude Testament.

INTRODUCTIE OP DE VERTELLING OPTIE 2

Gebruik een whiteboard of een groot vel papier. Turf daarop een groot aantal streepjes. Zorg ervoor dat het stil is, terwijl je dit doet. Ondertussen kijken de kinderen toe. Als er een groot aantal streepjes te zien is, zeg je: dit is een beeld van alle zonden die we hebben gedaan. Voor elke zonde heb ik een streepje gezet. En ik zou nog wel even door kunnen gaan. Voor elke zonde die je doet, heb je straf verdiend. Met elke zonde die we doen, doen we de Heere verdriet.

Hoe kunnen we ervoor zorgen dat die streepjes verdwijnen? Al geef je voor elke streepje, voor elke zonde, de Heere 100 euro dan nog blijft het streepje staan.

De Israëlieten offerden elke dag. Elke dag werden er lammetjes geslacht en geofferd. Deze lammetjes hadden niets verkeerd gedaan, maar toch moesten ze sterven. Door die lammetjes beseften de Israëlieten dat er verzoening nodig is. Vergeving van de zonden. En daarbij moesten ze denken aan de beloofde Messias die voor Zijn volk zou betalen. De Heere Jezus is hét offer. Alleen door wat Hij heeft gedaan kunnen jouw zonden vergeven worden. Hij alleen kan ervoor zorgen dat de streepjes verdwijnen. Heb jij de Heere Jezus nodig?

Vandaag horen we waarom het brandoffer zo belangrijk was in het Oude Testament.